Incipit liber alberti magni de adherendo deo nudato intellectu et affectu ultima et summa perfectio hominis quantum possibile est.

Cogitanti michi aliquid ultimate in quantum possibile in huius exilii et peregrinacionis inmoracione depingere scribendo de et super ab omnibus plena et possibili abstraccione et cum solo domino deo expedita secura et nuda firmaque adhesione presertim cum ipse christiane perfectionis finis sit caritas qua domino deo adheretur. Ad quam quidem adhesionem caritativam omnis homo de necessitate salutis tenetur quod fit preceptorum observancia et divine voluntatis conformitate quorum observancia excludit omne quod repugnat caritatis essencie et habitui cuiusmodi sunt peccata mortalia. Religiosi vero qui restrinxerunt se etiam ad evangelice perfectionis atque ad ea que supererogacionis et consiliis sunt per que expeditius ad ultimum finem qui deus est pervenitur per quorum observanciam excluduntur ea etiam que impediunt actum seu fervorem caritatis quominus possit quis in deum dirigi ferri cuiusmodi sunt abrenunciacio omnium rerum corporis insuper et anime professionis duntaxat voto excepto. Cum quidem spiritus cum sit dominus deus et eos qui adorant eum in spiritu et veritate oportet adorare id est cognicione et amore intellectu et affectu ab omnibus fantasmatibus nudum. Hinc est illud mathei 6°. Cum adoraveris intra in cubiculum tuum id est cordis tui intima et clauso ostio scilicet sensuum tuorum et mihi corde puro et consciencia bona et fide non ficta ora patrem tuum in spiritu et veritate in abscondito. Quod tunc congrue fit cum homo ab omnibus aliis fuerit exoccupatus et exutus et totus intra se receptus. Ubi universis et singulis exclusis et oblitus coram ihesu christo tacito ore sola mens desideria sua secure domino deo suo fiducialiter pandit ac per hoc toto cordis et amoris affectu se in eum immittit intimis medullis omnium virium suarum sincerissime ac plenissime diffundit immergit dilatat et inflammat et resolvit.

Capitulum 2m qualiter quis omnibus aliis spretis solo christo inheat et intendat

Verumtamen quicumque talem statum aggredi et ingredi desiderat et satagit opus est omnino ut velud clausis oculis et sensibus de nullo se penitus impliceat aut perturbet sollicitus sit et curet sed cuncta tamquam impertinencia ac noxia ac perniciosa funditus excuciat deinde se totum intra se recipiat nec ad aliquod obiectum nisi mente attendat quam solum ihesum christum vulneratum. Sicque per eum in eum id est per hominem in deum per vulnera humanitatis ad intima divinitatis sue sedule et obnixe intendat. Ibique se singula ac cuncta indiscusse sue infatigabili providencie committat expedite et secure iuxta illud petri. Omnem sollicitudinem proicientes in eum qui potest omnia. Et iterum. Nichil solliciti sitis. Et rursum. Iacta cogitatum tuum in dominum. Idem. Michi adherere deo bonum est et providebam dominum in conspectu meo semper. Et sponsa in canticis. Inveni quem diligit anima mea. Et rursum. Venerunt mihi omnia bona pariter cum illa. Nempe hic est thesaurus ille celestis absconditus mirandam margarita illa preciosa que pre omnibus comparata fiducialiter humili conatu instantissimo taciturnitate tranquilla etiam usque ad corporalis cuiusmodi laudis vel honoris iacturam in fortitudine spiritus querit. Alioquin quid proficeret religiosus si lucretur totum mundum et anime sue detrimentum paciatur. Ad quid quod relevat status professionis sanctitas professionis habitus tonsura et exterior disposicio conversacionis sue vita et in spiritu humilitatis et veritatis ubi christus habitat per fidem caritate formata

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

hinc est illud Luce xvii^o Regnum dei intra vos est quod est Christus Jhesus. Capitulum 3m Quae sit conformitas perfectionis hominis in hac vita.

Porro quanto plus mens sollicita est ad ista inferiora et humana cogitanda et tractanda, tanto plus superioribus et celestibus per devotionis intima elongatur. Et quanto ferventius ab inferiorum memoria affectu et intellectu ad superiora sensus colligitur, tanto perfectior erit oratio et purior contemplatio, quia simul perfecta non potest esse utrisque intenta, sicut lux et tenebre sunt divisa. Quippe qui deo adheret versatur in luce, qui vero mundo adheret in tenebris est. Summa ergo est hominis in hac vita sublimior perfectio ut tota anima cum omnibus potentiis suis et viribus in dominum deum suum sit collecta, ut unus fiat spiritus cum eo, et nichil meminerit nisi deum, nichil sentiat vel intelligat nisi deum, et omnes affectiones in amoris gaudio unite in sola conditoris fruitione suaviter quiescant. Ymago enim dei in hiis tribus potentiis in anima expressa consistit, videlicet ratione, memoria et voluntate. Et quamdiu ille ex toto deo impresse non sunt, non est anima deiformis juxta primariam anime creationem. Forma nempe anime deus est cui debet imprimi sicut cera sigillo et signatum signo signatur. Hoc autem nunquam plene fit nisi cum ratio perfecte iuxta capacitatem suam illuminatur ad cognitionem dei qui est summa veritas, et voluntas perfecte afficiatur ad amandam summam bonitatem, et memoria plene absorbeatur ad nutriendum et fruendum eterna felicitate, et ad suaviter et delectabiliter in ea quiescendum. Et quia in horum consummata adeptione consistit gloria beatitudinis que perficietur in patria, liquet quod istorum perfecta inchoatio est perfectio in hac vita. Capitulum 4m

Qualiter operatio debeat esse in solo intellectu et non in sensibus.

Felix ergo qui per abstractionem continuam fantasmatum et ymaginum ac per introversionem et in se per sursum ductionem mentis in deum tandem aliquando obliviscitur fantasmatum quodammodo, ac per hoc concernit operari interius nudo ac simplici ac puro intellectu et affectu circa obiectum simplicissimum deum. Omnia igitur fantasmata species ymagines ac formas rerum omnium citra deum a mente resecabis, ut in solo nudo intellectu et affectu et voluntate tuum procedat exercitium circa deum intra te. Nempe finis omnium exercitiorum hec est, scilicet intendere et quiescere in domino deo intra se per purissimum intellectum et devotissimum affectum sine fantasmatibus et implicationibus. Huiusmodi autem exercitium non fiat in organis carneis et sensibus exterioribus, sed per id quo homo est homo, videlicet quo est intellectus et affectus. Et ideo quamdiu homo cum fantasmatibus et sensibus ludet et in eis insistit, videtur nondum excessisse motus et limites bestialitatis, hoc est illius quod cum bestiis habet. Quia ille bestie per fantasmata et per tales sensitivas seu sensuales species cognoscunt et afficiuntur et non aliter, eo quod altiorem vim anime non habeant. Secus est de homine secundum intellectum et affectum et liberum arbitrium ad dei ymaginem et similitudinem creato, in quibus debet deo immediate pure et nude imprimi et uniri firmiterque inherere. Quapropter dyabolus diligentissime et maxime conatur impedire illud exercitium quantum potest. Exemplo est quodammodo preambulum et initium vite eterne. Unde super hoc homini invidet et mentem hominis alienare a domino deo nunc per istas nunc per illas temptationes seu passiones, nunc sollicitudine superflua et cura indiscreta, nunc turbatione, conversatione indiscreta dissoluta, curiositate quoque irrationabili, nunc per studia librorum subtilium, nunc per colloquia aliena, per rumores et nova, nunc per aspera, nunc per grata etc., que tamen et si nonnunquam levia et tanquam nulla videantur peccata, tamen magna sunt impedimenta huius sancti exercitii et operis. Et ideo etiam si utilia sive necessaria visa fuerint, sive magna sive parva, ut noxia et perniciosa illico sunt recidenda penitus et a sensibus

expellenda. Summo opere igitur necessarium est ut audita visa facta et dicta et cetera similia sic fantasmatibus ymaginibus et occupacionibus recipiantur, nec eciam ex consequenti vel antea vel tunc super hoc fantasmata et implicaciones formentur et nutriantur. Et ita cum fantasma venit ad memoriam et mentem, tunc non impedit hominem sive in oracione meditacione psalmodia sive in alia quacumque operacione et exercitacione spirituali, nec rursum iterato occurrit ei. Et sic expedite se cureque te totum eciam plene omnia et singula committe infallibili et certissime divine providencie cum silencio et quiete, et ipse pugnabit pro te et melius et honestius ac dulcius liberabit te et consolabitur quam si tu ipse die noctuque de hoc continue fantasiaveris et vana vagaque ac captiva mente fatue sic et sic hinc et inde discurreres et decubens nec non mente et corpore deficiens tempus perderes et vires stulte ac irrobiliter consumeres. Cuncta ergo singula veniencia et alterutrum occurrencia ortum habeant, sic accipe quemadmodum de manu paterne divine quoque providencie cum [illegible]mitate et tranquillitate tibi venerint equanimiter. Nuda ergo te a fantasmatibus omnibus rerum corporearum iuxta tuum statum et professionis exigenciam ut nuda mente et sincere inhereas cui te mancipasti taliter devovisti ut nichil quodammodo possibile sit medium inter te et animam tuam et ipsum pure fixeque ut fluere posset a vulneribus humanitatis in lucem sue divinitatis.

Capitulum 4m de cordis puritate que est in omnibus sectanda.

Si igitur recto et securo tramite tendit ad finem beatitudinis vie et patrie gracie et glorie pervenire desideras et satagis, tunc intenta mente sedule aspira ad perpetuam cordis mundiciam et puritatem mentis et sensuum tranquillitatem atque cordis affectum recollige et iugiter defige sursum in dominum deum. Et inter hec abstrahe te a familiaribus tuis et ab hominibus omnibus quantum in te est et negociis huiusmodi propositum tuum impedientibus, semper captas opportunitatem ubi et quando possis loco tempore et modo debita recipere quietis ac contemplacionis carpens silencium secretum. Pericula secularis vite naufragia necnon perstrepentis mundi fuge perturbaciones. Circa de re omni tempore puritati mundicie ac quieti cordis principaliter stude ut videlicet continue velud clausis oculis carnalibus sensibus intra temetipsum conuertaris et cordis ostia a formis et fantasmatibus sensualium et ymaginacionibus terrenorum quantum possibile est habeas diligenter serata. Nempe cordis puritas inter omnia exercicia spiritualia sibi quodammodo tamquam finalis intencio ac laborum omnium retribucio quam in hac vita spiritualis quisque et vere religiosus recipere consuevit sibi vendicat principatum. Ideo cor tuum sensus et affectum cum omni diligencia sollercia et conatu absoluas ab hiis omnibus que libertatem ipsius possent impedire. Insuper ab omni re mundi possibilitate habente alligandi et vincendi te, sicque cunctas dispersiones cordis et affecciones mentis in unum verum simplex et principalissimum bonum recollige, et inter te tamquam in uno loco recollectas habere agonisare ac pro hoc rebus divinis deoque mente semper inherere atque derelicta fragilitate terrena cor ad suprema in intimis tuis in Christo Ihesu iugiter transformare coneris. Circa porro si incipis te nudare et purificare a fantasmatibus et ymaginibus et simplificare et tranquillare fiducialiter in domino deo tuo cor tuum ~~ut a fantasmatibus~~ et mentem tuam ut haurias et sencias fontem divini beneplaciti in omnibus interioribus tuis et per bonam voluntatem sis deo coniunctus intellectu. Sufficit tibi hoc pro omni studio et leccione sacre scripture et ad dei et ad proximi illud quod unctio docet. Hoc igitur studio conatu et

labore simplificen cor tuu ut a fantasb9
inmobilis et tranquillus conuertaris et stes
in dno sp intra te tamq si aia tua sit
in illo nunc eternitatis et diuinitatis talit
sz ut amore ihu xpi de corde puro
9sciencia bona et fide no ficta teipsu
deseras et totu te deo in oi tribulatio
ne et euentu totalit plene committas
eiusq voluntati et beneplacito parere sp
et pacient affectes qd ut fiat necesse
est ut frequent ad cor redeas et in eo
psistas et ab oibus quantu possibile
est teipm absoluas mentis oculu sp
in puritate et tranquillitate custodias
itellcm a fantasmatib9 et formis rez
infimaru pserues voluntatis affcm
a curis terrenoz penitus absoluas et
ut summo deo bono amore feruido
radicitus inhereas memoria q iugit
habeas sursu eleuatam et in ipo eode
deo summo bono et solo eentialr ac in
creato firmit stabilitu Ita duntaxat
ut tota aia in oibus potenciis et virib9
suis in deu collecta vnus fiat spus cu eo
in quo summa pfectio vie 9sistere cog
noscitur Hec vera vnitas spus amoris
est quo homo oib9 votis supme et
etne voluntati 9formis efficitur ut sit
p graciam qd deus est p naturam sicut
ferru ignitu est p participacoe calid9
sic ignis p essenciam calidus Interea
aduertendu est q in eo ipo mome
to q quis sua dei auxilio pt vnire
voluntate et mordiatu amore a zelu
a seipo abire sic sut dno deo de
oi sua necitate audeat plene tollit
confide hoc ipo facto intm deo 9plac
ut sua ei gra largiat et p ipz gra
veram senciat caritate et dilectionem
oemq ambiguitate et tiore expelle
tem In deoq 9fident sperante Itaq
nichil beacius esse pt q oia i illo
ponere in quo nullus est defectus
pinde q diu stas in te et no stas

pure te totu in deu secure suscipiet te sa
nabit te et saluabit te Hec si 9tinuo
intra te veant reuolues plo te ad btam
vitam 9feret q omnes diuine delicie
honores Insup et oes sapiencia et sua
huius seculi fallacs et corruptibil mu
di et vite eciā si in hiis excelles oes
qui vmqz fuerit. Capitulum m. q adhere
debet deo ho deuotus nudato itellcu

Et quia quantomagis te nudaueris
a fantasmatibus et iplicacoibz
exterioribz mundanis et sensualibus
tanto magis aia tua recupeabit vires
et meliores sensus suos ut sapiat
ea q sursu sut diste go abstine a
fantasmatibz et ymaginibus rez cor
poraliu q sup oia placet deo mes
nuda ab huiusmodi formis et spebz
huiusmodi eciā delicie sut ee cum
filiis ~~hoim~~ hoim vz q a talibus occu
pacoibus et detractionibz et pas
sionibus tranquilla pura et simplici
mente tibi intendut vacat et adhe
rent. Alioquin si in talibz memoria
ymaginacio et cogitacio tua sepe
vacat nece est ut rebus noxiis ut
reliquiis iniquoz delinire ut sm
alia obiecta qlificari vn spus scus
aufert se a cogitacoibz q sut sine
itellcu vero Itaq ihu xpi amator
sibi debet esse vnitus intellectu
p bona voluntate diuine voluntati
et nudus ab oibus fantasmatib9
et passionibus vt no aduitat si dns
derideat diligat ut q sibi ise
tatur voluntas naq bona oia 9plet
sup oia est vn si voluntas assit bo
na et deo in itellcu pure 9formis
et vnita fuerit no nocet si caro
et sensualitas et exterior ho moueat
ad malu et torpeat ad bonu et eciā
si interior ho tepet deuocione affec
tate s tm fide et bona voluntate

adheret deo · et hoc facit si omem insper
tione et nichil extate sua cinadulat
et cognoscat bonum suum in solo creatore
consistere et cum suis potenciis et viribus se
ac ceteris creaturis relinquit. Atque ex
toto et totum se in creatore suum immergit
Ita quod omnes operationes suas dirigit
pure ex toto in deum suum nec extra
eum quicquam querit in quo perfecte invenisse
omne bonum et omnem felicitatem perfectionis
et sic transformatur quodammodo in deum.
quod nec cogitare nec intelligere nec amare
nec memorari potest nisi deum per et de deo.
Creaturas ac alias et seipsum non videt
nisi tantum in deo nec diligit nisi solum deum
nec memoratur de eis ut de se nisi in deo.
Hec vero cognicio veritatis semper facit
animam humilem seipsam non aliam iudicantem.
Sed econtra mundana sapiencia facit
animam superbam vanam turgidam et veto infla
tam. Sicut itaque hec spiritualis et fundamen
talis doctrina quam accedes ad dei notici
am suavem et familiaritatem et si vis deum
veraciter possidere necesse est quod cor tuum
dividas nedum ab omni amore sensuali non
tantum cuiuscumque persone sed eciam cuiuscumque cre
ature ut simplici ac toto corde secundum
omne tuum posse tendas in dominum deum
tuum creatorem libera absque omni duplici
tate cura et sollicitudine plena fidu
cia in sola eius providencia de omnibus.

Capitulum 1^m Qualiter cor sit recolligendum intra se

Preterea sicut dicitur in libro de
spiritu et anima capitulo 12° Ascendere in deum
est intrare in seipsum quod enim interius
intrans et exterius (al. extra seipsum) penetrans seipsum
transcendit ille veraciter ad deum ascendit.
Ab hiis ergo mundi distractionibus cor
nostrum colligamus et ad interiora gau
dia revocemus ut aliquid in divine
contemplationis lumine hic figi valeamus. Nam
hec est vita et refectio mentis in dei amo
re per desiderium figitur et eius consolati

one suaviter reficitur. Sed quod in hominibus rei
experimentali degustacione multiplicatur
impeditur et nequaquam ad ipsum pertin
gere sufficiamus. Ro in promptu est quia mens
humana sollicitudinibus distracta non
intrat se per memoriam fantasmatibus
obumbrata non redit ad se per intellectum
concupiscentiis illecta ad seipsam nequaquam
revertitur per desiderium suavitatis interne et
leticie spiritualis. Ita totaliter in hiis sensibilibus
et presentibus iacens non potest ad se tamquam ad
ymaginem dei intrare. Oportet ergo
et necesse ut cum humilitatis reverencia ac
fiducia nimia mens elevet se supra se
ac omnem creatum per abnegacionem omnium
et ut dicat intra se. Quem ex omnibus
et super omnibus et supra omnia vero diligo appe
to et desidero non sensualis neque yma
ginalis. Sed super omne sensuale et intellectu
ale nullo unquam sensu est perceptibilis
sed pleno desiderio totius desiderabilis
non insuper est figuralis sed intimo affectu
perfectissime appetibilis non est estimabilis
sed mundo corde totius affectabilis. Et tamen
super omnia amabilis et delectabilis infinite
quia bonitatis et perfectionis. Et tunc fertur
in mentis caliginem et altius intus se ele
vatur et profundius ingreditur. Et hoc modo
ascendendi usque ad enigmaticum contuitum
sanctissimi trinitatis in unitate · unitatis in
trinitate in ihesu christo quanto ardencior fuerit
vis ascendens illi est intimior et tanto
fructuosior quanto affectu proximior.
Quippe in spiritualibus illa sunt superiora
que intimiora quo ad experiencias spirituales.
Crucifige numquam desistas numquam quiescas
donec future illius plenitudinis aliquas
ut ita dicam arras seu experiencias degus
tes et donec divine suavitatis dulce
dinem per cantulas quasdam primicias obtine
as et in odore ipsius post eum curre
non desinas donec videas verum deum
in Syon. In spirituali enim perfectu et cum
dei intra se unione et adhesione no

quiescas nec retrocedas donec assecutus
fueris quod intendis. Exemplum huius accipe
in sole ascendentibus motu naturali. Sic enim spiritus
noster in hiis que sursum transeunt se proprietate
in inserit statim per infinitas distrac-
tiones et itinera obliqua rapietur et a
se quodammodo divisus dissipatur et quasi in tot
spergitur quot ea sunt que per desideria
concupiscit. Hinc motus sine stabilitate
cursus sine pervencione labor sine requie. Si
vero cor et spiritus noster ab hac inferiorum
infinita distractione quod sursum est per desi-
derium et amorem se traxerit et hec infi-
nita deserens paulatim se intra se in
unum immutabile sufficiens bonum colligens
servum esse didicerit et ei inseparabiliter
quodam affectu inheserit et tanto amplius in
unum colligitur et fortificatur quanto magis
cogitacione et desiderio elevatur et in
ipso vero summo bono intra se habituatur
donec tandem omnino immutabilis fiat.
et ad illam veram vitam que ipse dominus deus
est immutabiliter perveniat ut perfectius sine
omni mutabilitatis et temporis vel vicissitu-
dine requiescat. Iam in illo intimo quieto
ac secreto divinitatis mansione perfecte
collocatus intra se in Christo Ihesu qui est
via ad se veritas et vita. Capitulum octavum. Quomodo
in qualibet eventu homo devotus se debeat deo committere.

Credo iam ut arbitror et istis ex-
deductis consideras quod quanto magis
magisque te nudaveris a fantasmatibus
et omnibus rebus mundialibus et creaturis per
bonam voluntatem intellectum deo unitus fu-
eris tanto magis ad statum innocencie
et perfectionis appropinquabis. quo quid melius esse valet
felicius ac iocundius. Super omnia ergo vide
ut teneas mentem nudam sine fantasmatibus
et ymaginibus et a quibuscumque implicacio-
nibus ut nec de mundo nec de amicis
nec de prosperis nec de adversis presenti-
bus preteritis vel futuris. In te nec in aliis
nec etiam minus de peccatis propriis solliciteris
sed cum quadam puritatis simplicitate te
esse cum deo ex omni re nude cogita ac

si anima tua iam esset in eternitate extra
corpus separata utique non tractaret secu-
laria nec curaret de statu mundi nec
de pace nec de guerra nec de sereno
nec de pluvia et plane nec de aliquo
huius seculi sed soli deo conformiter
totaliter intenderet vacaret et inhereret.
Sic fac et tuo modo ut nunc velut in corpo-
re tuum et omnia presencia ac futura creata
et defige nunc mentis et spiritus tui
fixe secundum omne tuum posse nude et ex-
pedite in illud increatum lumen ab omnibus
fantasmatibus et involucionibus ac obnu-
bilacionibus depuratus ut sit spiritus tuus
tamquam angelus corpori alligatus quem per
operacionem carnis non impedit nec
cogitacionibus vanis ac vagis implicatur.
Fortificet se ergo spiritus contra quascumque
temptaciones vexaciones iniurias vel
exprimit [illegible] in utraque fortuna
perseveret in deo. Et cum adest temptacio
aut audacia vel mentis confusio non
propterea inquietus aut pusillanimis fias nec
propter hoc curras ad oraciones vocales
aut alias consolaciones sed hoc solum
ut resistes te per voluntatem bonam
in intellectum ut adhereas deo mente
velis nolis sensualitatis corporis devocioni.
Namque anima sic debet esse cum deo unita
et suam voluntatem divine voluntati taliter
conformem habere et facere quod se cum nulla
creatura occupet seu adhereat sicut
tunc non erat creata ac si nichil sit preter
solum deum et ipsam animam et sic universa et
singula exprimit de manu divine provi-
dencie secure infallibiliter accipiat susti-
nens uniformiter in omnibus divini ipsa paci-
encia tranquillitate et silencio. Cura
de re nudare mentem ab omnibus fan-
tasmatibus supra omnia vero ad unum spi-
rituale ut sis per bonam voluntatem unitus
deo in intellectu et conformis propterea nichil
erit medium inter se et deum. Quod sic
patet ex nec res aliqua extra se est
medium cum per bonam voluntatem paupertatis

ablata sit oīs rei possessio usq ad ultim
Et p castitatis voti corpus et p obe
dienciā volūtas et ipa aīa et sic q̄dāo
nichil relinquit' qd' mediat int' te
et deū · Et ꝫ aut religiosus sis pbat
pfessio ipa status tuus · et nūc habi
tus tuus et tonsura et silia homoi
Sed an fictus an vē religiosus sis
tu videis · Aduerte g° q̄ q̄uiter
degenēs ꝛ pecces in dim deū tuū
et in oēm suā iusticiā si sēꝫ egeris
ꝛ creature pocius q̄ creatori ipsi
volūtate ꝛ amore inhesens creaturā
sponens creatori · C^m q^m Cōteplacio ī
deo q̄lit' oībꝫ aliis exerciciis ē sponēda

Et quia oīa altra deū sit effectus
et opus ipius creatoris gr̄ācia
posse et ēe et q̄q̄ sūt ꝛ pnt limita
tū et ut ex nichilo pducta nichilez
tatibus circūdata ꝛ ex se ad nullum
tendencia necessario momētis singul
sui existē q̄suare opart et si q̄ ī eis
est · ꝛ sic p oīa ab ipo sūmo opifice
deo recipiencia · tanq̄ vere ex seipis
sibi et aliis isufficiēc'. Ad cuius opacōes
sit sicut nichil ad aliqd' finitū ad ifin
tū · Ergo ppt' in solo eo ꝛ circa eū et
ppt' eū et in eū sit oīs nr̄a tota q̄tem
placio vita et opacio · q̄ eciā uno
volūtatis intuitu posset et sciet in
infinitū oībꝫ nō creatis pfecciora pro
ducē · Nlla ergo sive s^m itellcm sive
s^m affectū q̄teplacio et amoris fru
icio utilior pfectior et felicior q̄ ī
ipo deo creatore sūmo ꝛ veo bono
A quo in q° et p quē et ad quē oīa
sibi et oībꝫ sufficiēs est in īfinitū ·
qui oīm in se q̄tinet pfectōes simplicis
sime ab etno in quo nichil qd' nō
sit ipe · Apud quē oīm instabilium
stat ee · In quo oīm mutabiliū īmu
tabiles manet origines nec non
oīm rōnaliū irracionaliūq atq
tpaliū in eo sempitne vivūt rōes
si ex īfirmitate aut ex visitacōe

aut in vsitacione itellcūs · quis magis
tenet' in creaturis q̄teplari · tūc hec
opia vera ꝛ fructuosa q̄teplacio vide'
hoi mōali passibili ut salte ī cūctis
suis q̄teplacionibꝫ et meditacionibꝫ
sive circa creaturas sive circa creatorē
freq̄t cōsurgit delectacio in ipo creatoē
deo uno et trino intra se ut iardes
cat ignis divini amoris ꝛ vē vite
in se et in aliis ad meritū felicitatis
etne vite · Aduertendū est eciā ī hoc
drā int' q̄teplacionē theologoꝝ fide
liū et phoꝝ gentiliū · Quia q̄tepla°
phoꝝ ē ppt' pfectionē q̄teplantis ꝛ
ideo sistit in itellcū et ita finis eoꝝ
in hoc ē q̄gnicio intellcūs · Sed q̄te
placio scoꝝ q̄ est theologicoꝝ ē ppt'
amorē ipius s. q̄teplati dei · Pp̄terea
nō sistit in fine ultīo in itellcū per
q̄gnicionē · s; transit ad affcm p amorē
Unde sancti in q̄teplacōe sua habet
amorē dei tanq̄ pncipalit' intentū quia
felicius ē eciā dnm ihm xpm q̄gnoscē
et habē spūalit' p grām q̄ sine gracia
corpalit' ut eciā carnalit' · porro dū
q̄ aīa ab oībꝫ abstrahit' et in seipaꝫ
reflectit' q̄teplacōis actūs dilatatur ·
et se scalā erigit p quā transcēdat ad
cōtemplandū deū · ex qua q̄teplacōe
aīa inardescit ad bona celestia et
divina et ad etna ꝛ ad oīa tpalia
aloge q̄spiciat tanq̄ nichil sint unde
qm in deū pceditur p viā remocionis
pmo negamus ab eo oīa corpalia et
sensibilia ꝛ ymaginabilia et eciā itel
ligibilia · Ad ultīm hoc ipm ēe s^m
q̄ in creaturis remanet sic q̄ntū ad
statū vite pmet optie deo q̄iungim'
s^m dyam et hec ē caligo quā deus
inhabitare dicit' quā moyses intravit
Ac p hanc ad lucē inaccessibilē venit
non ꝑ ius qd' spūale sed qd' aīale

ideo ↄ̄sueto ordine procedendū est a labore
actionis ad quietē contemplationis a virtutibus
moralibꝫ ad theoricas ⁊ speculatiuas.
Deniqꝫ o aīa mea ꝗ̄ comparis cum plu
rima superiacie ⁊ sp̄ in hiis egeas intente
et aīa hoc vnū optimū bonū in quo omē
bonū ↄ̄ sufficit. Infelix g° q̄ oīa scit pt̄
ipm̄ ⁊ habet ipm̄ aut nescit. Et si h̄ oīa
et ipm̄ sciat nō ꝓpt̄ hoc ſ ꝓpt̄ ipm̄ bea
tior erit. Io. xvii. h̄ est vita etna ut cognoscant
te. ⁊c. Et ꝓpha. Saciabor cū appa glā tua.

Capitulum xiiii. Actualis deuotio ⁊ sensualis nō
tm̄ curanda ē sicut voluntas deo adherere.

Preterea nō multū cures actualē de
uotionē ⁊ sensualē dulcedinem
uel lacrimas ſ tm̄ ꝓ bona volūtate intel
lectu sis mēte cū deo intus te vniens.
Nimirum sup oīa placet deo mens nuda
a fantasmatibꝫ ⁊ ymaginibꝫ specieb9 ⁊ simili
tudinibꝫ rerū creaturarū. Decet naqꝫ mo
nachū esse alienū ab oī creatura ut
soli deo intra se nude ⁊ expedite iten
dat vacet et adhereat. Et nobis ē ab
negeas temetipm̄ ut nude sequaris xp̄m
dnm̄ deū tuū q̄ vē paup obediens
castus humilatus ē et passus. In cȝ eciā
vite ⁊ morte multi scandalizati fuerunt ut
liquet ex dictis euangelii. Preterea aīa separata
a corpe nō aduertit quō uel q̄d agit de
suo corpe derelicto siue comburatur siue sus
pendatur siue maledicatur. ⁊ nichil
ꝓpt̄ has iniurias corpori illatas contristatur.
ſ solū cogitat illud nūc eternitas. ⁊c.
illud vnū q̄d dixit dn̄s in euangelio necm̄.
sic et tu te habeas ad corpus tuū. q̄
si nō sis in corpe. ⁊ cogita sp̄ de eterni
tate aīe tue in deo. et dirige sedule
cogitatū tuū in illud vnū de quo xp̄us
dixit porro vnū est necm̄. Et senties
ex hoc magnā graciā ad mentis nudita
te ⁊ cordis simplificatione acquirendū
verum tn̄ istud vnū est tibi ꝑutilissimū si
te nudaueris a fantasmatibꝫ ⁊ q̄busqꝫ
aliis implicationibꝫ. mox eȝ senties sic
esse vȝ te nuda ⁊ expedita mente

vacare et adherē deo. et ut sit eis iunctus
eciā in oībꝫ quecūqꝫ eciā inferri ꝑint. sicut
et sci mres pres ⁊ alii boni omes. q̄ despec
tis oībus solū cogitabāt aīe sue securita
te et eternitate in deo et ita armati intꝰ
⁊ ꝑ bonā volūtatē deo vniti oīa mūdi
sprenerūt. ac si omo aīa ia diuisa eēt
a corpe. Et hiis g° ꝑpende quātū potest
bona voluntas cū deo vnita. ymo ꝑ illā
aīe adhesionē cū deo. et ut sit eg a car
ne quodāmō virtuale et spūale diuisionē
quodāmō aīa respicit a lōge hoīeȝ exteriorē
suū tanq̄ nō suū ⁊ sic vilipendit oīa que
inferūt sibi uel carni sue ac si fient alteri
uel nō homī. Qui em adheret dn̄o vnꝰ sp̄s
est cū eo. Numq̄ g° audeas uel omo corā
dn̄o deo tuo intra te aliq̄d cogitare uel
ymaginari q̄d corā hoībꝫ erubesceres uel
audire uel videri ꝓpt̄ dei reuerenciā pri
ncipalē. Est eciā hoc iustū oēm tuū co
gitatū ⁊ cogitationē ad solū deū dirigē.
cū tanq̄ nichil aliud pter ipm̄ sit sola
mentis acie intueri. Sicqꝫ inherēdo frui
q̄d est ꝑfecta inchoacio vite future.

Capitulum xv. Qualiter temptationibꝫ ē resistendū
et tribulationes sustinende.

Quomodo homo accedes ad deum
puro et integro corde qn̄ vexatio
nibus et temptationibꝫ ꝓbetur. Porro in
oībus temptationibus uel hoc obseruet
ut si senciat nō consenciat et paciens
et constanter cū humilitate ⁊ longanimita
te portet. Si vero blasphemie sint et
turpissime. h° omo firmiter teneas q̄
nichil melius aut vtilius contra easdē
facē potes. q̄ omo huiusmodi fantasi
as pro nichilo reputare. q̄ntūq̄ blasphe
mie nequissime ⁊ feridissime ⁊ horribiles
sint. solū nō cura eas ſ ꝓ nichilo re
puta et contempne et tibi nō imputa.
nec velis tibi sup huiusmodi consciencia
formare. Fugiet ꝓculdubio inimicus
si eū ut sic ⁊ suas fascinationes con
tempseris. Superbus em est valde ⁊ nō
patitur se contempni et sperni omo ergo

talia nō curare penitus sūmū ē remediū
sicut de muscis volātibꝫ cōtra volūtate
corā oculis ꝑmideat gͦ. sicus ihu xpi
tā facile nō importune fugē a facie dn̄i
et hinc inde indignari murmurāe ꝛ querulari
sup vnꝰ musce vexacione vꝫ levis
tēptacionis suspiciōis tristicie ꝛ detractionis
insufficiētie et cuiuscūqꝫ adūsitatꝰ
cū sola manu bone volūtatis ī deum
erecte pōt oīa hec fugari Nēpe per
bonā voluntatē habet homo deū ī possessore
sctōs āgelos custodes ꝛ ꝓtectores
insup et ꝑ bonā volūtate oīs tēptacio
supatꝛ sicut musca manu de calvicie
capitis fugatꝛ Pax gͦ. hoībꝫ bone volūtatꝰ
ꝑinde gͦ. ne aliqͥ dicāus offertur
deo bona volūtate Quippe bona
volūtas in aīa est origo om̄ bonoꝝ
et om̄ int̄ vtutū quā qui hēe incipit
secure habet qͦqͦ ei ad bn̄ vivedum
opus est Si ergo volueris bonū et nō
potes ſtīm deus cōpensat igitꝛ ſm̄ hͦ eterna
lex īcomutabili stabilitate firmavit vt
in volūtate meritū sit in btitudīe ꝗ in
miseria pmiū ac supplicīū Dilectio
et em̄ est magna volūtas deo serviedi
dulcis affectus deo placedi feruētissim̄
desideriū deo fruedi Demū tēptari nō
est peccatū ſꝫ mā cōcrecēde vtutis ut homo
ad multa bona ꝓficiat tēptacōe cum
tota vita hoīs sup t̄rā tēptacio sēcatꝛ

Cm̄ 12m De amoē dei qͥ efficax sit

Enimuero oīa supradicta et q̄cūqꝫ
saluti nr̄a nō meliꝰ nc̄ ꝓpiquiꝰ
et salubriꝰ ꝑfici pōt nͥ ꝑ amorē ꝑ
quē suppleri pōt oīs nr̄i ad salutem
indigencia et in eo habetꝛ oīs boni
habūdancia nec de est sūmi desiderij
ꝑma Solus amor ē quo cōūtimꝛ ad
deū trāsformamꝛ in deū adheremus
deo vnimꝛ deo vt simꝰ vnꝰ spūs cū
eo et btificemꝛ hic in grā et ibi in
gloria ab eo ꝑ eū Amor em̄ ipse
nō q̄escit nisi in amato qͦd sit cum
obtinet ipm possessione plenaria

ac pacifica Nēpe amor ipse qui et caritas
est via dei ad hoīes et via hoīs ad
deū et mansione hēe deus nō pōt vbi
caritas nō est Si igitꝛ caritatē habemꝰ
deū habemꝰ quia deus caritas est
ꝑinde nichil amore acucius nichil subtilius
aut penetrabiliꝰ nc̄ q̄escat donec
naliter tota amati penetravit ītute ꝛ profunditatē
ac totalitatē et vnū se vult facere
cū amato ꝛ si fieri pōt ut hoc idē
ipe sit ꝛ ita nullm̄ patitꝛ mediū int̄ se
et obm̄ dilcm̄ qͦd amat qͦd est deus
ſꝫ vehemētꝛ tendit in eū Et ideo nūqͣ
q̄escit donec oīa t̄nsiat ꝛ ad ipm̄ in
ipm̄ veniat Est em̄ amor ipse vtutis
vnitiue et trāsformatiue trāsformans
amantē in amatū et cōtra vt sit
vnū amatoꝝ in altero et e gͥ isto īmutatim
ītimꝰ pōt qͦd liquet pͥmo quātū ad
vires apprehensivas qualiter amatū sit in
amante vꝫ in mēntu dulciꝰ ꝛ delectabiliꝰ
recordatꝛ in apphensiōe amatus
et e regione ꝑut sꝫ amās intuitꝛ sm̄
gula q̄ ad amatū ꝑtinet nō supficialiter
ſꝫ intrīsecus discne ꝛ q̄ ad īteriora
eius ingredi Sed quātū ad vires
appetitivas ꝛ affectiones amatū dicitꝛ
in amante ꝑut vꝫ ē in affectuosā eiꝰ
cōplacēcia ꝛ in iocūda eiꝰ delectacione
interius radicata Ecͦ amās ē ī amato
toto desiderio ꝛ conformitate sm̄ idē
velle ꝛ nolle et in eodē gaudē et
tristari tanqͣ idē ipse Trahit eū amor
quia fortis ē ut mors dilectio amantē
extra se ac collocat eū ī amato
faciēs ei intimissime adherē Plus eī
est aīa vbi amat qͥ vbi nō amat qr
sic est in amato sm̄ ꝓpriā naturā racionē
et volūtate Sꝫ in eo qͦd amat
tm̄ est sm̄ qꝫ ē forma qͦd cura bruetis
gnerit Nō est ergo aliud qͦd nos ab
exterioribus ſꝑ libꝰ intra nos et deinde
in ihu xpi interna et divina

trahit quam amor Christi quam desiderium dulcedinis Christi ad sentiendum percipiendum et degustandum intima divinitatis Christi. Non itaque aliud est quam amoris vis que etiam cetera de terris ad fastigia celi celsa perducit. Nemo ad summam beatitudinem quis pervenire potest nisi amore et desiderio provocante. Ipse etiam amor est vita anime vestis nuptialis et perfectio ipsius in quo lex et prophete. Unde et domini edictum pendet. Unde apostolus ad Romanos: Plenitudo legis est dilectio. Paulus ad Thimotheum: Finis precepti est caritas.

Capitulum 13m. Qualiter cor sit recolligendum intra se vel orationis qualitas et utilitas.

Preterea cum ad hec et quecumque alia bona homo simus ex nobis insufficientes, nec aliquid de nobis ipsi domino deo a quo solo omne bonum exhibere possimus quod non sit suum solo uno excepto quod supra est, quemadmodum ipse per se benedicto suo ore etiam et exemplo nos instruere dignatus est, ut videlicet in omni casu et eventu ad ipsam orationem recurramus sicut rei miseri pauperes mendici infirmi inopes subditi servi et filii ac totaliter in nobisipsis desolati. Humillima mentis prostratione in timore et amore recollecte et composite. Maturo vero nudo quasi affectu erubescentie cum magnitudine desiderii et ardore nec non in gemitu cordis et simplicitate et sinceritate mentis supplicemus et exponamus sibi plena cum fiducia undique nos immensa pericula. Ita duntaxat ut expedite secure et nude nos ei totaliter usque ad ultimum fidelitatis committamus et offeramus tamquam vere et pro omnia sui nichil nobisipsis reservantes ut impleatur in nobis illud beati patris Ysaac qui loquitur de hac ipsa oratione dicens: Tunc erimus unum in deo et dominus deus erit in nobis omnia in omnibus. Et solus quoniam illa sua perfecta dilectio qua prior ille nos dilexit in nostri quoque cordis transierit affectum, quod ita fiet cum nobis omnis amor omne desiderium omne studium omnis conatus denique omnis cogitatio nostra omneque quod videmus loquimur quod quoque speramus deus erit. Illa quoque unitas que nunc est patris cum filio et filii cum patre in nostrum fuerit sensum mentemque transfusa, ut quemadmodum nos ille sincera et pura atque indissolubili caritate nos diligit, nos quoque ei perpetua et inseparabili dilectione iungamur, ita scilicet eidem copulati ut quicquid speramus quicquid intelligimus quicquid loquimur et oramus deus sit. Hec ergo intentio, hic conatus et finis spiritualis hominis esse debet ut ymaginem future beatitudinis in hoc corruptibili corpore possidere mereatur et quodammodo arram ipsius celestis beatitudinis et conversatione glorie incipiat in hoc seculo pregustare. Hic inquam finis totius perfectionis est ut cousque extenuata mens ab omni situ carnali ad spiritualia cotidie sublimetur donec omnis conversatio eius et omnis volutatio cordis una et iugis efficiatur oratio. Cumque ita mens deposita fece terrena ad deum in quo solo se fixa debet esse intentio spiritualis hominis [illegible], cui ab illo summo bono vel [?] prava separatio mors penis ac periculosissimo interitus est credendus, premissa facit tranquillitate fundata ut ab omnibus carnalium passionum nexibus absoluta et illi uni summoque bono tenacissime adheserit intentione. Apostolicum illud implebit: Sine intermissione orate et in omni loco levantes puras manus sine ira et disceptatione. Hac enim puritate si dici potest sensu mentis absorta ac de terreno situ ad spiritualem sive angelicam similitudinem reformata quicquid in se receperit quicquid tractaverit egerit purissima atque sincerissima oratio erit. Hec proinde si continuaveris indisrupte quemadmodum usque adinvicem disseruimus erit tibi in tua conversatione et recollectione tam facile ad proprium contemplari ac frui sicut vivere in natura.

Capitulum 14m. Conscientie attestatio in omni iudicio requirenda est.

Demum ad spiritualem mentis perfectionem puritatem et tranquillitatem in deo

habendā nō mediocrit' ad hoc pficere
videt' ut in oī qđ de nobis dicat' sentit'
et agit' semꝑ tacite · ad interiora mētis
archana recurramꝰ ut sibi ab oībꝫ aliis
abstracti et intra nos totalit' recollcā
statuamꝰ nos in ꝯgnicione veritatis cū
nos et vtiqꝫ inueniemꝰ atqꝫ videbimus
penitus nichil pficere nobis · ſ; plurimū
obesse si laudati vel honorati ad extra
fuerimꝰ et ab intra ī veritatis ꝯgnicōe
de nobis culpabiles et rei existimꝰ ·
Et sicut tūc nichil pdest si quispiam
extra hoīes laudat ꝛ ꝯsciencia ab intra
accusat In cregione nichil obē si ad
extra quis ꝯtemptus vituꝑatus et ꝑsecu
tus fuerit · ab intra tū inocēs irrepᵃhē
sibilis et inoxius ꝯsistat ymo qꝫ pluri
mū suꝑ hec cū paciēcia ꝛ silēcio ꝛ qēte
nō inmerito in dn̄o ꝯgtulari habet · Sicꝫ
de nulla nocebit adūsitas vbi nō do
minat' iniqtas · Et sicut nullm malū in
punitū Ita nullm bonū irremuneratū · Neqꝫ
tū ꝓpotitis velimꝰ mercedē ꝛ pmiū
expectare vel recepe ab hoībus ſ; solū ī
dn̄o deo nō in psnti sed in futuro · non
trāsitorie in tp̄e ſ; in etnitate · Liquet ergo
qꝫ nec maius aliqđ nec meliꝰ qꝫ semꝑ
in oī tribulacione ꝛ euētu ire ad interiora
mētis secreciora et ibi inuocare ipm dn̄m
ihm xpm adiutorē ī temptacionibꝫ ꝛ tribu
lacionibus ac ibi et humiliari in ꝯfessi
one pc̄ti et laudare ipm deū et ꝑem
corripientem et ꝯsolantē · Insuꝑ ꝛ oīa
et singula in se vel in aliis sꝫ prospera
siue adūsa ꝯtingunt accipē expedite et
serure de manu sue infallibilis prudēcie
ꝗ disposiciō ordiate · Ex quibus sequitur cūa
peccatoꝝ remissio · amaritudis expulsio collacio
dulcedis ꝛ securitatis · infusio grē ꝛ misc · at
tractacio ꝛ corroboracio familiaritatis ac
habundās de ipo ꝯsolacio · firmaqꝫ adhe
sio et vnio · Sed nec velimꝰ imitari eos
qꝫ ꝑ ypocrisim ꝛ more pharisaico seipsos
tanꝗ et alit' haberi videri ꝛ apparē ab
extra corā hoībus satagūt qꝫ ab intra
in veritate de se didicerūt qđ quidē
extreme demēcie est sic vꝫ qrē apparē
aut expetē laudē huāna vel glāz a se
vt ab aliis cū nichilominꝰ interiꝰ repletꝰ
sit illecebris ꝛ pc̄is ꝯgruissimis · Et certe qꝫ
post huiusmodi vanissima erūt fugiet ab eo
pdicta bona et dedecus incurret · Sꝫ ergo
ꝑ oculis tuis habeas mala tua · ~~Qua de~~
~~re~~ et indoneitatē tuā et ꝯgnosce te vt
humiliseris et tanqꝫ ꝑ ipsa indignissimū vi
lissimū abiectissimūqꝫ ab hoībꝫ haberi
nō refugias ꝓpt' ꝯgruissima pc̄ta ꝛ maxima
mala tua · Et ī de re reputa te int' alios
ut scoriā int' aurū zizania int' triticū ·
paleā int' grana · lupū int' oues · sathā
int' filios dei · Sed ne velis venerari ab
aliis aliisqꝫ pferri ſ; ymo potius toto
corde ꝛ spū fuge virus huiꝰ pestilēcie
venenū laudis reputacio iactācie et osten
tacionis · Ne vꝫ iuxta pphetā laudet' pctor
in desideriis aīe sue · Et ysaie 3° · Qui
bn̄ te dicunt ipi te decipiūt et viā gres
suū tuoꝝ dissipāt · Et dn̄s luce vi° Ve cū
bn̄dixerint vob hoīes Ca.m 14m Contemptus
sui qualit' acquirat' in hoīe ꝛ qꝫ utilis sit ~

Profunde quāto quis vilitatis sue ꝯsi
derator est tanto plus ꝛ limpidius
diuine maiestatis est inspector et quāto
aliqꝫs ꝓpt' deū veritatē et iusticiā sibi ipi
in oculis suis est vilior tanto in oculis
dei est preciosior · Qua ꝓpt' studeamus
toto desiderii conatu nos vilissios repu
tari · Insuꝑ suꝑ tribulacionibꝫ afflictionibꝫ
et iniuriis nō moueri Nec suꝑ huiusmoi
inferentes ꝯturbari nec cogitacionibus
ꝯtra eos inuolui vel indignari ſ; eqꝰ aīo
credē vel te cunctis iniuriis ~~nō moueri nec~~
~~suꝑ huiusmoi~~ vilipēdionibꝫ flagellis et
derelictionibꝫ esse dignū · Nā veneā qui
vē ſm deū penitet ꝛ luget ille ab oībꝫ
honorari diligi abhorret nec sibi fugit
nec renuit se quodāmō odiri conculcari
despici usqꝫ in finē ut vē humilietur et
puro corde solꝰ dn̄o deo sincē adhe
reat veritati ad dn̄m deū solū diligē
dū et seipm suꝑ oīa abhorrēdū et
ab aliis appetē vilipendi nō requirit

labor extrinsecus nec corporis valitudo sed
potius solitudo corporis et quies et labor
cordis et quies mentis ut scilicet labore cor-
dis et affectione mentis intime surgat
et corporaliter se ab illis infimis euellat
et sic ad celestia et diuina surgat et asce-
dat. Nempe hoc facietis mutamini nos
in deum. et proprie tunc fit quando ex corde
eligimus esse sine iudicio dampnacione
et contemptu proximi. nos ut peripsima
et obprobrium ab omnibus estimari immo
ab omnibus tamquam lutum fedum abhorreri.
quam quibuscumque deliciis habundare ut ab homi-
nibus honorari vel eleuari seu qualicumque tem-
porali et transitoria prosperitate vel quomodo
profectum nec aliquam presentis huius mortalitatis
et corporalis vite consolacionem desiderare
quam nostras offensiones culpas et peccata sine
intermissione lugere deplangere et de die
in diem ab aliis magis magisque vilio-
res haberi. et in omni vilitate indignum
in oculis nostris cotidie fieri ut soli deo
placeamus eumque solum diligamus sicque
ei adhereamus nec circa aliud velimus
affici nisi solum circa ipsum dominum ihesum
christum qui solus lateat in nostro affectu
nec de ullo sollicitari et curare nisi
de ipso in cuius dicione et prudencia
vniuersa et singula currunt et subsistunt
Non ergo tibi erit animo delectari sed vere
toto corde lugere. Deplorare si non luges
propter hoc luge. Si vero luges propter hoc
magis lamentare quia dolorum causa
tibi super induxisti propter tuas offensiones
maximas et peccata infinita. Sicut ergo
non sollicitudinem gerit super speculato-
rum disposicionem qui sentenciam suscipit condemp-
natus sic qui lamentatur et efficaciter
luget neque deliciis neque ire aut glorie
vel indignacionis vel huiusmodi aliquam
attendat. et sicut alia ciuium alia damp-
natorum habitacula ita Ita lugencium et
ad penam obligandorum debita stacio et
institucio ab ingenuis et non obligatis
aliena penitus debet esse et remota

aliorum non esset differencia rei obnoxii et
innocentis in compensacione et satisfacti-
onis pena. quod tamen magna est in pre-
uaricacionis culpa et liberior est
iusticia quam innocencia. Omnia ergo
abneganda omnia contempnenda. Omnia
extirpanda et vitanda ut plena fide
bonum luctum perhennem iaceat fundamentum
Igitur in veritate ihesum christum diligens et
post eum luges et eum in corde et corpore
portas in veritate dolorem de suis
peccatis et offensionibus habes. in veritate
futurum regnum proprie refrenes in vera
fide memoriam tormentorum et iudicium eternum
in possidebis et sui exitus timore et
memoriam firmiter perfecte reassumens
non ulterius conabitur nec curabit nec
sollicitatus erit de aliquo alio propter quod
qui ad beatam impassibilitatem et deman-
currere festinat omni die in quo non
maledicatur et contempnitur se multum
dampnum arbitretur sustinuisse. Impassi-
bilitas autem est a viciis et passionibus
libertas cordis mundicia et virtutum
ornatu. Estima igitur te mortuum quem
non ambigis de necessitate moriturum.
et postremum argumentum omnium cogita-
cionum locucionum operum tuorum circa secundum
deum sint. Sit tibi iudicium hoc videlicet
si in hiis magis humilis et intra te et
in deo plus recollectus et confortatus
fueris. Si autem aliter in te reperies
suspectum tibi sit secundum deum nec accep-
tum nec tibi proficuum. Capitulum 16m Prouiden-
cia dei generaliter ad omnia se extendit.

Veruntamen ut nostra prefata sine
impedimento expedite fieri et
nude in dominum deum libere et tranquille fere-
amur coniungamur et vniamur eique firmiter
adhereamus committamur in prosperis
et aduersis in vita siue in morte. oportet
est ut cuncta et singula discusse
sue infallibili prouidencie indubie committa-
mus et certissime nec mirum cum ipse

solus sit qui omnibus dat esse posse et
operari i. scꝫ vtute et operacione ·
specie modū et ordinē In nūo pon
dere et mēsura ꝑsertim cū sicut
opus artis ꝑsupponit opus nature
dei creantis conseruantis ordinantis
et amministrantis · eo ꝙ ipius solus
sit infinita potencia sapiencia boni
tas et essencialitas misericordia iusticia
et veritas caritas ꝙ immutabilis eternitas
ꝛ imensitas · Nulla ergo res pt ꝓpria
vtute subsiste nec agē nisi agat in
virtute ipius dei scꝫ primi mouentis primi
principij que est causa oīs actionis
et opat in oī agente · Quippe quātū
ad racione ordis ptinet deus īme
diate oībus ꝓuidet et usqꝫ ad vltima
singula nichil igit a maximo usqꝫ ad
minimū · sempiternā dei ꝓuidenciā effu
git nec declinat eciā siue in naturalibꝫ
siue in voluntariis siue in casualibus
siue in fortuitis siue in illis de se incertis ·
Sed nec aliud deus facere pt qm sub
ordine sue ꝓuidencie cadat sicut nō
pt facere aliqd qd eius operacioni non
subdatur · Extendit igit se diuina ꝓui
dencia ad oīa ad singula eciā usqꝫ
ad homi cogitata · Cura de te iuxta
illud prima petri 4º · Oēm sollicitudinē
vram ꝓicientes in eū qm ipi cura ē
de vobis · Et rursū ꝓpheta · Iacta cogi
tatū in deū · Et ecci 2º · Respicite filij
homi et scitote ꝙ nullus sperauit i dno
et cōfusus est et qs ꝑmansit in mandatis
eius et derelictus est · Et dns ait · No
lite solliciti esse dicentes qd manducabi
mus etc · Quid ergo ꝛ quantūcūqꝫ ma
nū a deo sperare possimus erimus sine
dubio accepturi · scdm illud deut 4º Oēm
locū quē calcauerit pes vr vester erit ·
Gracia quantūcūqꝫ desiderare qs poterit
tantū est accepturus ꝛ quantus fiducie
pede porrexerit catenus possidebit · vn
bnardus · Auctor omn deus tante habun
dat visceribus pietatis vt ad quantūcūqꝫ
graciā fiducie sinū extendere poterimus
tantū erimus sine dubio accepturi · Vnde
mathei 2º · Quecūqꝫ orantes petitis · por
ro quanta hec ipa fiducia in deū forcior
est et instancior et quāto in deo cū hu
militate et reuerencia se violencius erigit
et securius et habundancius ꝛ cicius qd
sperabat impetrabit ꝛ obtinebit · Ac
vero si mt hec ꝓpter multitudine ac mag
nitudine pctoꝝ fiducia in deū se erigē
tependo retardat · Animaduertat qs huius
est ꝙ oīa possibilia sūt apud deū et
qd vult necce est ꝙ fiat · qd nō vult
impossibile est ꝙ fiat · et ꝙ tā facile ē
ei tā innūabilia pctā quantacūqꝫ enormia
remitte et dele sicut vnū pctm · Et
sicut pctor nō pt quātū in se ē ab in
nūabilibus pctis surgē et se ab eis ex
cute et absolue sicut nec ab vno pctō
nō eīm possumus nō solū facere sꝫ nec co
gitare bonū a nobis quasi ex nob sed ho
ex deo est · Attamē vtiqꝫ multo periculo
sius est pluribꝫ irretitū esse pctis crimina
libus ꝙ vno solo · q̄ nllm malū impu
nitū · et cuiqꝫ pctō mortali debet pena
infinita et hoc de rigore iusticie · Eo ꝙ
quolibet tale pctm sit contra deū qui est
actu infinite reuerencie dignitatis et
honorificencie · Preterea scdm aplm · Scit
deus qui sunt eius et īpossibile aliquem
illoꝝ perire infra quoscūqꝫ anfractus et
fluctus erroꝝ scandaloꝝ scismatū ꝑse
cucionū discordiaꝝ heresū tribulacionū
aduersitatū atqꝫ temptacionū quātacūqꝫ ·
Eo ꝙ nūs electoꝝ suoꝝ et terminus meri
toꝝ sit essencialit et imutabilit ab eo
preuisus intantū ut eciā oīa bona ꝛ
mala ꝓpria ꝛ aliena prospera ꝛ adusa
eis cooperant in bonū nisi forte in hoc
ꝙ gloriosiores et ꝓbaciores appareant
in aduersis · Secure ergo et expedite sin
gula et cuncta committamus plena cū fi
ducia diuine ꝓuidencie qui idcirco ꝑ
mittit mala quātacūqꝫ quātacūqꝫ fieri

et bonū est et bene fit ut sinat ea
fieri · nec fieret nisi pmitteret ea fieri
n[on] alit nec plus fieri possunt nisi mag
tu pmittit · quia [con]sic potest ⁊ vult
ea in melius [con]verte et dispone · Sic
enī eius opacione oīa bona fiūt · sic
eius pmissione oīa mala bona fiūt ·
ut certe ex hoc appeat eius potencia
sapiencia clemencia p reparatore xp̄m
misericordia et iusticia v[ir]tus gracie
et defectus nature pulchritudo univ
ersi · opacione optor[um] laus bonor[um]
reprobor[um] malicia atq[ue] pena · Sic in
pctore conv[er]sio · contricio confessio et
pena mansuetudo pietas et caritas
laus q[uo]q[ue] eius et bonitas · Non tamen eis sp
cedit in bonū qui male agūt · sed
ut cōit in pıculū i[n]cidūt et maximū
malū p[re]varicacionis scilicet gracie ⁊ glorie
et incursionis culpe et pene · Nonnūq[uam]
etiā etne a qua nos custodiat ihs
cristus amen ∴

Explicit liber alberti magni de ad
herendo deo [et] nudato intellectū ⁊ affectū
et ultīa pfectione hois in hac vita quātū
possibile est ~

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF